

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

D. Dionysii Carthusiani, luculenta iuxta ac compendiaria in Acta apostolorum exegesis siue commentaria

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Liber actuum apostolorum continet capita viginti octo. Declarat in eo sanctus Lucas Christo in cœlum assu[m]pto, visibilem spiritus sancti missione[m], gestaque apostoloru[m] & præcipue Pauli, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

D. DION A RICK. CART.
Charitas fraternitati. s. maneat vobiscum, & hospitali-
tatem nolite obliuisci. Mementote vincitorum tāquam
simul vincti. Honorabile connubium, & thorus imma-
culatus. Mementote præpositorum vestrorum qui vo-
bis loquuti sunt verbum dei, quorum inuentes exitum
imitamini fidem. Iesus Christus heri & hodie, ipse & i
sacula. Doctrinis varijs & peregrinis nolite abduci. Op-
timum est gratia stabilire cor, non escis. Iesus vt sancti-
ficaret populum extra portam passus est. Exeamus igit
ad eum extra castra, improperium eius portantes. Non
enim habemus hic manentem ciuitatem sed futuram in-
quirimus. Per ipsum ergo offeramus hostiā laudis deo
semper. Beneficentię & communionis nolite obliuisci.
Talibus enim hostijs placatur deus. Obedite præpositis
vestris & subiaceate eis. Ipsi enim peruigilant, quasi rati-
onem pro animabus vestris redditurus: vt cū gaudio hoc
faciant & non gementes. Hoc enim expedit vobis. De-
us pacis q̄ eduxit de mortuis pastorem magnum domi-
num nostrum Iesum Christum, aptet vos in omni bono
vt faciatis voluntatem eius faciens in vobis quod pla-
ceat coram se per Iesum Christum cui est gloria in secu-
la sæculorum. Rogo vos fratres, vt, sufferatis verbum
solati. Etenim per paucis scripsi vobis.

Liber actuum apostolorum continet
capita viginti octo. Declarat in eo
sanctus Lucas Christo in cœlum assū-
pto, visibilem spiritus sancti missionē,
gestaque apostolorū & præcipue Pau-
li, atq; infantiam nascentis ecclēsię de-
scribit

Caput primum

Cœpit IESVS facere, & docere vsque in di-
em, & cetera. qua assumptus est. Præbuit Iesus
seipsum viuum post passionem suam in multis

EPI TO. EX ACTI APOSTC.

argumētis per dies quadraginta apparens eis, & loquens
de regno dei. Dixit Iesus apostolis, nō est vestrū nosse
tēpora vel momenta quæ pater posuit in sua potestate.
Vidētibus illis eleuatus est, & nubes suscepit eum ab o-
culis eorum. Duo viri (.i. angeli) dixerunt apostolis. Hic
Iesus qui assumptus est a vobis in cælū. sic ueniet quēadmo-
dū vidistis eum euntē in cælum. Omnes erāt perseverā-
tes vnanimiter in oratione, cū mulieribus & Maria ma-
tre Iesu & fratribus eius. Suspensus Iudas crepuit medi-
us, & diffusa sunt omnia viscera eius. Fiat commemoratio
&c. (Hic Petrus apostolus coniungit ex duobus psal-
mis vnum testimonium), Cecidit fors super Mathiam.
(Nota expositionem de hac sorte.)

¶ Capite secundo

Cum complerentur dies pentecostes erāt omnes pariter
in eodē loco &c. Apparuerūt apostolis dispartitæ lin-
guæ tāquam ignis, seditque supra singulos eos. Et re-
pleti sunt omnes spiritu sancto. Cœperūt apostoli lo-
qui varijs linguis, put spiritus sanctus dabat eloqui illis.
Et audiebat vnusquisque lingua sua illos loquētes. Om-
nis quicumque inuocauerit nomen domini saluus erit.
(Nota hic testimonium Iohel prophete de missione spi-
ritus sancti in Christi discipulos) Iesum Nazarenū vi-
rum iustū & approbatum a deo in vobis virtutibus &
prodigijs & signis quę fecit per illum deus in medio ve-
stri (o viri Israelitæ) hunc definito consilio & præscien-
tia dei traditum interemistis, quem deus suscitauit. &c.
(dixit Petrus ad illos. Nota in litera testimonium Da-
uid de Christi resurrectione). Christus neque derelictus
est in inferno, neque caro eius vidit corruptionem, hunc
Iesum suscitauit deus &c. Dixit Petrus, Pœnitentiam agi-
te & baptizetur vnusquisque vestrum in nomine Iesu
Christi in remissionem peccatorum. Separamini a gēte
ratione ista praua. Apposita sūt illa die animæ circi-
ter tria milia (id est tria milia Iudeorum die pētecostes
crediderunt.
Erant christiani perseverantes in doctrina apostolorū,
& cōmunicatiōe fractionis panis & orationibus (Iesus

D DIONY. A RICK CART.
erat in Hierusalē in principio ecclesiæ misso spiritu (san-
cto.) Multa prodigia & signa fiebant per aposto-
los in Hierusalem, & metus magnus erat in vniuersis.
Omnes qui credebant erant pariter, & erant eis omnia
communia, & sumebant cibum cum exultatione & sim-
plicitate cordis, & laudabant deum habentes gratiam
ad omnem plebem.

¶ Cap. 3.

Petrus dixit. Argentum & aurum non est mihi, quod
autem habeo tibi do. In nomine iesu Christi Nazare-
ni surge & ambula &c. Respondit Petrus. Viri Israe-
litæ, deus patrum nostrorum glorificauit filium suum
Iesum quem vos quidem tradidistis & negastis añ faci-
em Pilati &c. Sanctum & iustum negastis, & auctorē
vitæ interfecistis, quem deus suscitauit. Fratres scio
quod per ignorantiam fecistis sicut & principes vestri.
Pœnitentini ergo & conuertimini, vt deleantur pecca-
ta vestra. Deus qui prænuñciauit per os omnium pro-
phetarum suorum pati Christum suum, impleuit sic.
Moyse dixit. Propheam suscitabit vobis de fratribus
vestris tanquam me. &c. L'istud de Christo exponit.
Omnes prophete a Samuel & deinceps annuñciauerūt
dies Christi &c. Primum deus suscitans filium suum,
misit eum vt conuertat se vnusquisq; a nequitia sua.

¶ Cap. 4.

Factus est numerus vtiorum credentium quinq; milia.
Iesus Christus est lapis qui reprobatus est ab ædificātib;
qui factus est i caput æguli, & non est in aliq; alio salus.
Nec enim nomen aliud est sub celo datum hominibus,
in quo oporteat vos saluos fieri. Videntes principes
Iudeorum Petri & Ioannis constantiam, comperto qd
homines essent sine literis & idiotæ, mirabantur. Ma-
nifestum est & non possumus negare. Dixit Petrus.
Si iustum est in conspectu dei vos potius audire quã de-
um iudicate. Conuenerunt aduersus sanctum puerum
tuum domine Iesum quem vnixisti, Pontius Pilatus &
Herodes eum gentibus & populi s'Israel facere quæ ma-
nus tua & consilium tuum decreuerunt fieri. Et nunc

EPITO. YX ACT. APO.

domine respice & da seruis tuis cum omni fiducia loq
 verbum tuū. Et cū orassent discipuli, motus est locus in
 quo erant, & repleti sunt spiritu sancto, & loquebantur
 verbum dei cum fiducia. Multitudinis credentium erat
 cor vnum & anima vna. Nec quisquam eorū que possi
 debant aliquid suum esse dicebat, sed erant illis omnia
 communia, nec quisquam egens erat inter eos. Virtu
 te magna reddebant apostoli testimonium resurrectio
 nis domini nostri Iesu Christi &c. Quotquot possesso
 res agrorum aut domorum erant, vendentes afferebāt
 precia eorum quæ vendebant, & ponebant ante pedes
 apostolorū. Diui debatur autem singulis, prout cuique
 opuserat.

¶ Cap. 5.

Dixit Petrus. Anania cur tentauit satanas cor tuum,
 mentiri te spiritui sancto &c. Non es mentitus homi
 nibus sed deo. Audiens autē Ananias cecidit & expira
 uit &c. [Nota in litera etiam de femina.] Per manus
 apostolorum fiebant signa & prodigia magna in popu
 lo, & magnificabat eos populus. In plateis eiciebant
 infirmos, vt saltem veniente Petro, vmbra illius obum
 braret quenguam illorum, & liberarentur ab infirmita
 te sua &c. Posuerunt apostolos in custodia publica.

Angelus autem domini per noctem aperiens carcerem
 eduxit eos. Dixit Petrus. Obedire oportet deo magis
 quam hominibus. [Verba sancti Gamalielis.] Si est
 ex hominibus consilium aut opus hoc, dissoluetur. Si
 autem ex deo, non poteritis dissoluere illud, &c. Ga
 mahel Pharizeus legis doctor, honorabilis vniuersæ
 plebi, &cetera. Ibant apostoli gaudentes a conspectu
 concilij, quoniam digni habiti sunt pro nomine Iesu cō
 tumeliam pati,

¶ Cap. 6.

Non est æquū nos derelinq̄re ybum dei et ministrare
 mēsis. Consyderate viros testimonij boni &c. Nos
 vero orationi et ministerio ybi instantes erimus &c.
 Multa turba sacerdotū obediebat Euangelio. Stepha
 nus plenus gr̄a & fortitudine, faciebat pdigia et signa
 magna in populo. Viderūt oēs faciem Stephani tanquā
 faciem angeli.

¶ Cap. 7.

¶ K

D. DIGNY. A RICK. CART.
Deus gloriæ apparuit Abraham & dixit. Egredere de
terra tua et de cognatiōe tua, et veni in terram quam
mōstrauero tibi &c. Translati sunt Iacob & filij eius in
Sichē, & positi in sepulchro qđ emit Abraham a filijs
Emor. Enutritus est Moyses oī sapientia Aegyptiorum
& erat potens in v̄bis & opibus suis. Existimabat Mo-
yses intelligere fratres, qm̄ p̄ man⁹ ip̄ius de⁹ dāret salu-
tem illis &c. Viri, fratres estis. Vt quid nocetis alteru-
trum? Quis te cōstituit principem & iudicem sup̄ nos?
Deus misit moysen in Aegyptum ad Pharaonem, cū mā-
nū angeli qui apparuit ei in rubo. Non in manufactis
excelsus habitat. Dixit Stephanus ad Iudæos. Durā
ceruice & incircumcisi corde & auribus, vos semper re-
stitistis spiritui sancto, sicut & patres vestri. Quem p̄-
phetarum non sunt persecuti patres vestri, & occide-
runt eos qui annūciauerunt de aduentu iusti, cuius vos
nunc proditores & homicidæ fuistis, qui accepistis legē
in dispositione angelorum. Stephanus plenus spiritu
sancto intendens in cælum vidit gloriā dei, & lesum
stantem a dextris dei & ait. Ecce video cælōs apertos
& filium hominis stantem a dextris virtutis dei &c.
Lapidabant Stephanum dicentem. Domine Iesu suscipe
spiritum meum. Positis autem genibus clamauit voce
magna dicens. Domine ne statuas illis hoc peccatum.
&c.

Cap. 8.

Facta est persecutio magna in Hierusalem, & dispersi
sunt omnes præter apostolos, & cætera. Saulus autem
deuastabat ecclesiam &c. Dicebant Samaritani de Simo-
ne mago: Hic est v̄tus dei qđ vocat magna. Imponebāt
Petrus et Ioannes man⁹ sup̄ illos, & accipiebāt spiritum
sanctū. Obtulit Simon Petro & Ioāni pecuniā &c. Cui
dixit Petr⁹. Pecunia tua tecum sit in p̄ditionē, qm̄ do-
nū dei existimasti pecunia possideri. Cor tuum non est
rectū coram deo. In felle em̄ amaritudinis & obligatio-
ne pct̄i te video eē. Precamini vos, p̄ me ad dñm. Tāq̄
ouis ad occisionē ductus est, &c. in Esaya. Putas ne in-
telligis qđ legis? &c. Credo filiū dei eē Iesū Christū. Sp̄s
dñi rapuit Philippū, et amplius nō vidit eū Eunuchus

EPITOME EX ACT. APOS.

&c. [Iste Philippus non erat unus aplos, sed septem
diaconos.]

Cap. 9.

Saulus adhuc spirās minas & cædis in discipulos Chri
accessit ad principes sacerdotū &c. Circūfulsit eū lux de
cælo & audiuit vocē. Saule Saule qd me psequeris? (No
ta de cōuersione Pauli.) Ego sum Iesus Nazarenus quē
tu psequeris. Durū est tibi contra stimulum recalcitra
re. Dñe quid me vis facere? Ingredere ciuitatem & di
cēt tibi quid te oporteat facere. Erat Saulus tribus die
bus non vidēs & non manducauit neq; bibit. Vas ele
ctionis ē mihi iste. &c. [Nota de mirac. b. Petri.] Inue
nit Petrus Aeneā ab annis octo paralyticū & sanauit eū
Dixit Petrus Thabitę defūctę. Thabita surge. At illa a
peruit oculos, & viso Petro refedit.

Cap. 10.

Cornelius cēturio vir religiosus, timēs deum & faciens
elemosynas & deprecans deum semp, vidit manifeste
in visu angelum dñi introeuntē ad se & dicentem sibi: O
Corneli, orationes tuę et elemosynę tuę ascenderunt
in memoriam in conspectu dei. [Nota hic de conuersi
one beatissimi Cornelij cēturionis, postea episcopi fa
cti.] Quod de^o purificauit, tunc commune dixeris. Cor
nelius pedēs ad pedes Petri adorauit. Petr^o autē leuauit
eū dicēs: Surge & ego homo sum. Petrus dixit: i^uitate
compi, quoniā non est psonę acceptor deus, sed in oī
gente q timet eum & opat iusticiā, acceptus ē illi. Iesum
a Nazareth ut x̄t deus spū sancto & virtute, q ptrāstie
bñfaciendo & sanādo oēs oppressos a diabolo.
Hunc deus suscitauit, & dedit eum manifestū fieri non
oī populo, sed testibus pordinatis a deo, nob̄ (scilicet a
postolis) qui manducauimus & bibimus cum illo postq̄
resurrexit a mortuis. Ip̄e est q constitut^o est a deo iudex
uiuōrum & mortuōrum. Huic oēs pphetę t estimonium
phibent remissionem accipere peccatorum per nomen
eius omnes q credunt in eū. Adhuc loquente Petro yba
hęc, cecidit spūs sanctus sup omnes qui audiebant ver
bum & loquebantur linguis.

Ego quis eram qui possem prohibere deum. Barnabas erat vir bonus, & plenus spiritu sancto & fide. Cognominati sunt primū Antiochiæ discipuli Christiani.

¶ Cap. 12.

Occidit Herodes fratrem Ioannis gladio, & cætera. Angelus domini astitit Petro in carcere, &c. Præcingere. Discessit angelus a Petro, et ait. Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum, & cætera. Angelus eius est & cætera. Percussit angelus domini Herodem, eo quod non dedisset honorē deo, & consumptus a venibus expiravit.

¶ Cap. 13.

Erant in ecclesia Antiochiæ prophetae et doctores, in quibus Barnabas, et Symeon et Lucius &c. Manahen &c. et Saulus. Paulus repletus spiritu sancto dixit. Oplene omni dolo et omni fallacia filii diaboli et inimice omnis iusticiæ, non desinis subvertere vias dñi rectas. Et nunc manus domini super te, et eris cæcus &c. Viri fratres, si quis est in vobis sermo exhortationis ad plebem, dicite. Dedit deus Iudæis Saul filium Cis annis quadraginta &c. Inveni David filium Iesse, virū secundum cor meum &c. Dabo vobis sancta David fidelia. [alia translatio habet, misericordias David fideles.] Per Iesum remissio peccatorum annuntiatur, ab omnibus a quibus non potuistis in lege Moyse iustificari. Videte contemptores & admiramini & disperdimini. Vobis oportebat primum loqui verbum dei, sed quoniam repulistis illud, et indignos vos iudicastis æternæ vitæ, ecce conuertimur ad gentes. [Verba Pauli ad Iudæos] Crediderunt quotquot præordinati erant in vitam æternam. Disseminabatur verbum domini per universam regionem. Discipuli quoque replebantur gaudio et spiritu sancto. ¶ Cap. 14.

Dixit Paulus claudo nato, surge. Et continuo exiit et ambulavit &c. Viri quid facitis? Et nos mortales sumus similes vobis homines. Lapidabant Iudæi Paulum, existimantes eum mortuum esse.

EPITO. EX ACTI. APO.

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei.

¶ Cap. 15.

Qui nouit corda deus, testimonium perhibuit, fide purificans corda eorum: Nunc ergo quid tentatis deum? Per gratiam dñi nostri Iesu Christi credimus saluari. Respondit Iacobus dicens. Viri fratres audite me. Simon narrauit &c. Huic concordant verba prophetarum. Post hæc reuertar et reedificabo tabernaculum Dauid quod cecidit, vt regrant cæteri hominum dñm et c.

¶ Istud exponitur de militante ecclesia partim ex gentibus congregata. Notum a sæculo est domino opus suum. Scripserunt apostoli gentibus. Visum est spiritui sancto & nobis nihil vltra imponere vobis oneris, quā vt abstinere ab immolatis simulacrorum, et sanguine et suffocato, & fornicatione. Iudas, Barsabas et Sileas erant prophetæ. Facta est autem dissensio inter Paulum & Barnabam.

¶ Cap. 16.

Vetati sunt Paulus & sui a spiritu sancto loq̄ verbum dei in Asia, & non permisit eos spiritus Iesu. Istei homines serui dei excelsi, qui annunciant vobis viam salutis. Crede in dominum Iesum, & saluus eris tu.

¶ Cap. 17.

Christum oportuit pati et resurgere a mortuis. Nobiliores ex eis susceperunt verbum domini cum omnī auuiditate quotidie scripturas scrutantes. Quidam Epicurei & Stoici philosophi diserebant cum Paulo & dicebant. Quid vult seminuerbis hic dicere? No uorum dæmoniorum videtur annunciator esse. Volumus scire quæ est hæc noua quæ a te dicitur doctrina. Noua quædam infers auribus nostris. Athenienses ad nihil aliud vacabant, nisi aut discere aut audire aliquid noui. Quibus Paulus ait. Videns simulachra vestra inueni arā in qua scriptum erat, IGNOTO DEO. Quod ergo ignorātes colitis, hoc ego annuncio vobis. Deus qui fecit mundū & omnia quæ in ipso sunt, hic cæli et terræ cum sit dominus, nō in manufactis templis habitat, nec manibus humanis colitur indigens aliquo,

D: DIONY. A RICK. CAR.
cum ipse det omnibus vitam & inspirationem & omnia.
Non longe est deus ab unoquoque nostrum. In ipso enim
vivimus, & movemur, & sumus, sicut & quidam poetae
dixerunt, Ipsius enim & genus sumus. Genus ergo cum
simus dei. &c. Tempora prioris ignorantiae despiciens de-
us, nunc annunciat hominibus ut omnes ubique poeniten-
tiam agant, eo quod statuit diem in quo iudicaturus est or-
bem in aetate in viro quem statuit, fide prebentibus omnibus
Quidam adherentes Paulo credebant in quibus & Dio-
nysius Ariopagita & mulier nomine Damaris &c.

¶ Cap. 18.

Erat Paulus scanofactoriae artis. Dixit Paulus Iudaeis,
Sanguis vester super caput vestrum. Mundus ego ex hoc.
&c. Iudaeus Apollo Alexandrinus genere, vir eloquens
potens in scripturis vehementer reuincebat publice lu-
dicos ostendens per scripturam esse Christum Iesum,
& multum contulit his qui crediderant. Cum imposuisset
Paulus illis manus, venit spiritus sanctus super eos, &
loquebantur linguis & prophetabant. Erant autem om-
nes viri fere duodecim. Cap. 19.

¶ Nota de miraculis Pauli. Virtutes non modicas fecit
deus per manus Pauli, ita ut super languidos deferrentur
a corpore eius sudaria, vel semicinctia, & recedebant ab eis
languores et spiritus nequam egrediebantur. ¶ Cap. 20.

Adolescens quidam Euticus cecidit de fenestra, et subla-
tus est mortuus. Et incubuit Paulus super eum et re-
vixit. Dixit Paulus discipulis. Vos scitis a prima die
qua ingressus sum, qualiter per omne tempus vobiscum
fuerim, seruiens domino cum omni humilitate & la-
chrymis multis et orationibus, quomodo nihil subtraxe-
rim vobis utilium &c. Sed nihil horum vereor, nec facio
animam meam preciosiorem quam me, dummodo con-
sumam cursum meum &c. Attendite vobis et universo
gregi in quo vos spiritus sanctus posuit episcopos re-
gere ecclesiam dei quam acquisiuit sanguine suo. Com-
mendo vos deo, & verbo gratiae eius, qui potens est a-
dificare, & dare hereditatem in sanctis. Oportet me-
misse verbi domini Iesu. Beatius est magis dare quam

EPITO. EXACT. APOST.

accipere. Procumbentes discipuli super collum Pauli osculabatur eum.

¶ Cap. 21.

Philippo vni de septem diaconibus erant quatuor filia virgines prophetantes. Dixit Paulus. Quid facitis stantes & affligentes cor meum? Ego non solum alligari, sed etiam mori in Hierusalem paratus sum, propter nomen domini Iesu. Domini voluntas fiat. Vtique oportet conuenire multitudinem &c.

¶ Cap. 22.

Deus patrum nostrorum præordinauit te vt cognosceres voluntatem eius, & videres iustum.

¶ Cap. 23.

Tu sedens iudicas me secundum legem, & contra legem iubes me percuti. Scriptum est. Principem populi tuum non maledices.

¶ Cap. 24.

Cum in multa pace agamus per te, & multa per tua prouidentiam corrigantur, semper & vbiq; suscepimus te o optime &c. cum omni gratiarum actione. Ne diutius protraham te, oro breuiter audi nos, p tua clementia. Dixit Paulus. Studeo sine offendiculo habere conscientiam ad deum & ad homines semper.

¶ Cap. 25.

Multas & graues causas obiecerunt Iudæi Paulo, quod non poterant probare, Paulo rationem reddente &c.

Non est consuetudo Romanis donari aliquem hominem priusq; is qui accusatur præsentibus habeat accusatores, locumq; defendendi accipiat ad abluenda crimina. Si ne causa videt mihi mittere vincum, et causam eius non significare &c.

Cap. 26.

Permittitur tibi loqui pro temetipso. Paulus extenta manu cepit pro se rationem reddere. Obsecro patienter me audias. Quid incredibile videtur apud vos, si deus mortuos suscitaret. Festus dixit, Insanis Paule, Multa litera ad insaniam te conuertunt. Et Paulus. Non insano inquit optime Feste, sed verba veritatis & sobrietatis loquor.

¶ Cap. 27.

K 2

10. DIONY. A RICK. CART.
Ventus Typhonicus qui vocatur Euroaquilo. Suadeo
vobis bono animo esse. Propter quod bono animo estote vi-
ri. Vipera inuasit manum Pauli quam ille in ignem ex-
cutiens nil mali passus est &c: Patrem Publij febris
& dysenteria vexatum Paulus sanauit, omnesque infir-
mos insulae (Militenae) curauit. Dixit Paulus Iudaeis.
Bene spiritus sanctus loquutus est per Esaiam ad patres
nostros &c. (Nota testimonium in textu de excaca-
tione Iudaeorum.)

¶ Canonica Iacobi Apostoli habet
Capita. V. Et suadet in ea Iacobus ad
patientiam, apud deum non esse per-
sonarum acceptionem, malaque linguae
vitio prouenientia aperit: bella &
controversias reprehendit, & ad vir-
tutes exhortatur.

Cap. I.

Omnino gaudium existimate fratres mei, cum in ten-
tatione varias incideritis, scientes quod probatio fi-
dei vestrae patientiam operatur. Patientia o-
mnino perfectum habet. Sitis perfecti & integri, in nullo
deficientes. Si quis vestrum indiget sapientia, postulet
a deo qui dat omnibus affluenter & non improperat, & da-
bitur ei. Postulet autem in fide nihil hesitans. Qui au-
tem haesitat similis est fluctui maris &c. Vir duplex a-
nimo inconstans est in omnibus vijs suis. Glorietur fra-
ter humilis in exaltatione sua, diues autem in humili-
tate sua, quoniam sicut flos foeni transibit. Beatus vir
qui suffert tentationem, quoniam cum probatus fuerit
accipiet coronam vitae quam repromisit deus diligenti-
bus se. Nemo cum tentatur dicat, quoniam a deo ten-
tatur. Deus enim neminem tentat. Unusquisque ten-
tatur a concupiscentia sua abstractus & illectus. Deinde
concupiscentia cum conceperit parit peccatum. Peccatum ve-